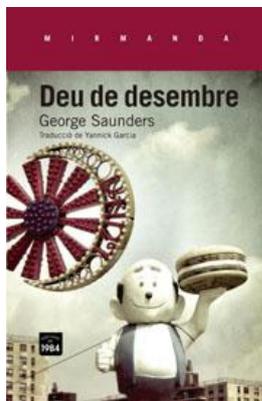

GUIA BIOGRÀFICA PER ENTENDRE L'AUTOR DE *DEU DE DESEMBRE*/ Miquel Adam / *Núvol*

Primera pregunta: ¿És convenient desplegar el mapa que tot seguit desplegaré per fruit de la literatura de George Saunders? Resposta: En la meua opinió, SÍ. ¿Aquesta resposta afirmativa, insinua que potser és una temeritat anar a pèl i llegir *Deu de desembre* com se solen llegir la resta de llibres, o sigui, sense cap coneixement de causa? NO, però estic convençut que quatre pinzellades sobre l'autor i la seva obra no faran sinó ajudar-te en el camí. No, no t'estic tractant de ruc. Vull dir: Saunders pot no agradar-te. No escric aquestes línies per convèncer-te de les seves bondats. Escric amb la intenció d'ajudar-te a entendre què punyeta estàs llegint. Si després d'entendre el terreny per on trepitges el que veus no t'agrada, ah, amic, aquesta és la grandesa de tota literatura: el desacord, la controvèrsia!

Vull explicar-te, només, l'itinerari que he seguit jo, assenyalar-te les fites que el propi autor ha anat sembrant aquí i allà i que m'han ajudat a arribar al cor de la seva literatura, al·lucinar i finalment tornar del meu viatge amb aquest somriure d'orella a orella que m'il·lumina.

Saunders abans de Saunders

A risc que algun teòric se'm suïcidi, començaré per la vida, no pas l'obra, d'aquest senyor de rostre afable. Fa poc l'home ha fet cinquanta-cinc anys. Son pare regentava un restaurant a Chicago anomenat Chicken Unlimited. Després va baixar a Texas i va obrir una pizzeria. Allà va néixer en George. No a la pizzeria; a Amarillo, Texas. Un mal dia, anys més tard, al pare se li crema la pizzeria, i per algun detall del contracte amb l'asseguradora —la lletra petita, què ens has d'explicar—, no rep cap indemnització. Agafa les maletes i, au, vés cap a Nou Mèxic. En George, mentrestant, vola del niu i es gradua a l'Escola de Mines.

Sumatra, Indonèsia. Mira en George, allà a la jungla espessa, dinamitant el subsòl per veure si sura petroli. Treballen fort durant setmanes senceres carregant-se hectàrees de selva i després els recull un helicòpter i vinga, de festa a Singapur. Imagineu-vos el George quan encara faltava alguna dècada per teoritzar sobre la globalització, la deslocalització i el treball esclau desregulat, rebent l'impacte d'unes ombres treballant sota els focus, de matinada. Eren dones grans, nens petits. Aquesta imatge pot amb ell. Aquesta imatge és la primera fita del camí. Després imagineu-vos en George en pilota picada fent el *hippie* banyant-se en un gran riu indonesi infestat de merda de mico agafant una infecció estranya i tornant als States amb una malaltia descomunal, que supera. El que no pot superar és la imatge de les dones grans i els nens petits treballant sota els focus en alguna construcció de Singapur. Fita número dos del camí: a Indonèsia el bo del Saunders només s'ha emportat un llibre per llegir. Un de Kurt Vonnegut.

Estats Units d'Amèrica. En George es tira dos anys fent el *beatnik*, fent feinetes. Viatja a Chicago per declarar-se a una noia que li agrada, li promet que junts es menjaran el món, van a Los Angeles i resulta que el món se'ls menja a ells. Angoixa salvatge de no trobar ni una punyetera feina digna, de no trobar, de fet, CAP feina. La relació s'ensorra. Adéu, noia de Chicago, adéu. Un fracàs estrepitos. I doncs, ¿què fa, en George? Busca refugi a ca la tieta. Arregla teulades a preu fet. Per fi té una mica de pasta. Però se sent un desgraciat. Més tard s'inscriu a un programa d'Esriptura Creativa a la Universitat de Syracuse. Comença a escriure. Tard. (Avís per a postadolescents impacients: mai és tard).

L'extraordinària història de *La boda de Eduardo*.

1985. Tres setmanes, tres!, va necessitar Saunders per conèixer-festejar-casar-se amb la seva dona, a qui coneix al Programa d'Esriptura Creativa, i en un pim-pam neix la seva primera filla. Tot extraordinàriament ràpid. Un campió. ¿I què passa, quan un home honrat i bo es casa i té una filla? Doncs que li neixen obligacions per tot arreu. Observin ara el bo d'en George encabit en un pis que és un cop de puny, amb factures per pagar, etc. (És fàcil d'imaginar). Per tant, l'any 1989 accepta una feina de merda a Rochester, de redactor tècnic a Radian Corporation. Té la carrera d'enginyer de mines però acaba sent un subaltern redactor d'informes que ningú llegeix. (Els sona, la cantarella?) Supera la trentena, ja té dues filles, sent que ha perdut el tren. Li jura i perjura a la seva dona, la Paula, que *is sitting on a gold mine*, que la novel·la que ha acabat és collonuda i els ajudarà a sortir del pou. La novel·la es diu *La boda de Eduardo*. Li passa el manuscrit i li diu «ara marxo i et deixo tranquil·la perquè llegeixis, eh?» Al cap de deu minuts, rere la porta de la cuina, espia la seva dona. Enlloc de trobar-se-la llegint exultant la novel·la, veu el manuscrit sobre la taula i la Paula cobrint-se la cara amb les mans, plorisquejant. «Déu meu, George, tot aquest temps, tantes promeses, per escriure això? És un desastre».

La boda de Eduardo, que va d'una boda mexicana i té un aire de Malcom Lowry + James Joyce encara ara descansa en un calaix que no s'obrirà mai més.

George Saunders ha fracassat com ha escriptor.

La catarsi. De quan en Saunders va trobar en Saunders

Dies més tard el superior del George li diu que vagi a prendre notes tècniques sobre una conferència tècnica. En George hi va i s'avorreix un ou. Tant s'avorreix, que gargoteja petits poemes i fa dibuixets al marge dels seus papers. Arriba a casa, buida la bossa sobre la taula de la cuina i va a fer qualsevol cosa. Torna a la cuina i troba la Paula llegint els paperots amb aires somrients. «Eh George, això no està gens malament. És divertit, és bèstia, és brutal, és punyent, és trist.»

Succeeix en aquell moment que George Saunders troba George Saunders. A prendre vent això d'imitar Carver, això d'imitar Hemingway, això d'imitar Babel, això d'imitar Babel com si hagués viscut a Texas, això d'imitar Hemingway com si visqués a Siracusa, que era com escriure com Carver. Saunders troba Saunders. Acaba d'una vegada per totes amb l'«angoixa de la influència». A la Paula li agrada!

George Saunders escriu a la feina. Imprimeix a la feina. Corregeix a la feina. El seu cap li crida l'atenció: «eh, tu, s'ha acabat, això d'escriure a la feina, aquí estàs per escriure coses tècniques.» «Sí, sí.» George Saunders acaba d'escriure el seu primer llibre de relats, *Civilwarland in Ruins* set anys després. A la feina. La crítica especialitzada, fins i tot la temuda Michiko Kakutani del *New York Times* va al·lucinar. Aquest llibre va ser editat en castellà, però ja ha estat guillotinat i no existeix. Per fortuna, un amic que té tots els llibres del món me'l va deixar. Conté totes, absolutament totes, les característiques de l'univers que trobareu ara a *Deu de desembre*. Parla de la classe subalterna, dels pringats sotmesos a una crueltat quotidiana del jou assalariat, sotmesos al poder i a la vexació suau, imperceptible, fins i tot amable. Però no parla d'oficines. Vull dir, que és tradicional que en cada un dels seus llibres de relats caigui alguna història que passa, per exemple, en un parc d'atraccions. Però resulta —no ho oblidin— que pels treballadors humiliats d'un parc d'atraccions, aquest espai de diversió és una puta oficina, a la que, per més inri, per contracte has d'aparentar estar content. La tristesa sota el vestit de peluix de cinc quilos de Mickey Mouse. També li agrada a en George parlar d'un futur que està a punt de venir, distòpic només aparentment. Parla amb la llengua de la gent que no sap que viu en un infern, de gent que en nom de l'amor i per ignorància i bona fe comet aberracions intolerables. Parla la llengua de la gent senzilla, ES FOT EN LA PENSA DE LA GENT SENZILLA COM NINGÚ HO HAVIA FET MAI ABANS.

I ningú sap ben bé què dir, de l'estil de George Saunders. De veritat. Llegir les ressenyes que surten és un espectacle de proporcions que jo no havia vist mai. Des de comparar-lo amb *The Simpsons* fins a comparar-lo amb *Happiness* (la pel·li de Todd Solonz). I tots tenen raó. I el millor del cas és que encara no sabem què és el que ens agrada tant de la literatura de George Saunders. Cada vegada que em trobo el seu traductor al català, el Yannick Garcia, cremem les hores i buidem les copes inventant teories, trobant nous filons, noves respostes, camins estranys. És collonut, això.

Nota

1) És una merda parlar de la traducció en una nota. La feina que ha fet el Yannick Garcia mereix un reconeixement en tota regla. No m'he llegit totes les traduccions de l'any, clar. Però la dificultat del text i les solucions que ell ha trobat... No sé. No se m'acut cap adjectiu que no sembli exagerat. Algú de l'editorial li hauria de passar el llibre al senyor Fulguet.

2) Tota la informació biogràfica que he fet servir es pot consultar [aquí](#) i [aquí](#). Si llegiu en anglès, no us ho perdeu.